

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	11 ธ.ค. 2558	45	16322	3

“พะเกวัน” ชื่อหน่วยไม้คนล้านนา ผะนุญการนำหน่วยไม้มาเป็นอาหาร

ต้นไม้ที่ผลิดอกออกผลในยามเช้าสู่หน้า
ฝนนี้มีหลากหลายอย่าง ที่เห็นและหายากคือหน่วย
พะเกวัน

วันนี้มีโอกาสไปวัดต้นโชค อำเภองางดง
เชียงใหม่เพื่อหาสถานที่สร้างศาลาอัญเชิญพระเจ้า
หรือพระพุทธรูปต่างๆให้ผู้คนไปไหว้สาเป็นพระเจ้า
ประจำวันเกิด ตั้งแต่วันอาทิตย์ ถึงวันเสาร์วันพุธ
ยามเมื่อคืนหรือพระราหู หรือพระเกตุเพื่อคนที่
จำวันเกิดไม่ได้มากราบไหว้บูชา

เมื่อเสร็จจากการสำรวจและนมัสการกับเจ้า
อาวาสแล้วจึงเดินเที่ยวภายในวัดพบต้นไม้ใหญ่กำลัง
ออกลูกสีเขียว หรือว่ากำลังดิบๆอยู่ จึงเข้าไปดู พบว่า
มันคือต้น “พะเกวัน” ภาษาไทยกลางว่าต้นตะขบยักษ์

สอบถามนมัสการกับเจ้าอาวาสท่านเล่าว่า
“พะเกวันต้นนี้ อายุราวสามร้อยปีแล้ว โคนต้นไม้ใหญ่
ขนาดสามสี่คนโอบเลยทีเดียว”

เราเพิ่งเห็นต้นพะเกวันใหญ่ขนาดนี้เป็นต้นแรก
ที่บ้านสวนปลูกไว้ราวสิบกว่าปีเพิ่งสูงราวสองสามเมตร
แถมมองจ้องหาลูกยังไม่เคยออกมาให้เห็นเป็นกำลังใจ
วกกลับมาเรื่องพะเกวันหรือต้นตะขบยักษ์

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	11 ธ.ย. 2550	45	16322	3

เป็นผลไม้ที่รสอร่อย หวานอมฝาดนิดๆ เป็นยาแก้ท้องเสียโดยหน่วยหรือผลดิบของมะนาวนี้แหละนำมาต้มดื่มแก้ปวด ทานที่หลังท้อง (ท้องร่วง) หากไม่มียาอะไรก็รีบไปเด็ดเอาผลดิบมะนาวมาดื่มได้เลย

ส่วนว่าผลสุกมีแดงกำหรือแดงเข้มจนเกือบดำ ต้องนำมานวดนิด(คลึง) ในฝ่ามือให้อ่อนนุ่มแล้วจึงแกะรับประทานเนื้อในสุกสีเหลืองปนเมล็ดในแต่ก็อร่อยดี

เมื่อผลแก่จัดผิวมันจะแตกปริเป็นรอยร่องเล็กๆ ลักษณะนี้เองผู้คนจึงเอาไปเปรียบกับหัวนมแม่มดลูกอ่อนที่กำลังเลี้ยงลูกด้วยนมเกิดหัวนมปริแตกคล้ายผิวผลมะนาวว่า "หัวนมแตกมะนาว" ทำให้รู้สึกปวดแสบทรมานมาก แต่เพื่อลูกน้อยแม่ต้องทนให้ลูกดื่มนมจนเลือดแผลปริจนน้ำตาไหล...

ภาพ...ต้นมะนาวในวัดตันโศก อ.หางดง เชียงใหม่
ลิขสิทธิ์แหล่งเรียนรู้พระญาณลักขณา อ.แมริม เชียงใหม่

...นิคม พรหมมาเทพย์...